

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/90/2004

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU I PREZYDENTA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W maju opinie o pracy obu izb parlamentu są wciąż bardzo krytyczne, przy czym - tak jak w dotychczasowych badaniach - Senat oceniany jest lepiej niż Sejm. Jednak w porównaniu z sondażem kwietniowym krytycyzm wobec parlamentu nieco się zmniejszył. Nadal najlepsze oceny wystawiają Polacy działalności prezydenta - po spadku notowań pracy tego urzędu na początku roku obecnie oceny się ustabilizowały.

Należy zaznaczyć, że badanie majowe¹ było realizowane po zaprzysiężeniu rządu Marka Belki, w czasie gdy w Sejmie trwały intensywne negocjacje nad wotum zaufania dla jego gabinetu.

Blisko trzy czwarte Polaków (74%) negatywnie ocenia działania posłów, ale w porównaniu z poprzednim pomiarem odsetek opinii krytycznych nieznacznie zmalał (o 3 punkty). Co dziewiąty respondent (11%) wypowiada się pozytywnie o pracy Sejmu, a co siódmy (15%) nie ma wyrobionego zdania w tej sprawie.

Nieco lepiej Polacy oceniają działalność Senatu: niemal co piąty (18%) uważa, iż senatorowie dobrze pracują, a co drugi (52%) jest przeciwnego zdania. Opinie o Senacie są słabiej wyrobione - dwukrotnie więcej osób niż w przypadku Sejmu (30%) nie ma zdania na temat jego pracy. W porównaniu z sondażem kwietniowym wyraźnie (o 7 punktów) zmalał odsetek opinii krytycznych wobec Senatu.

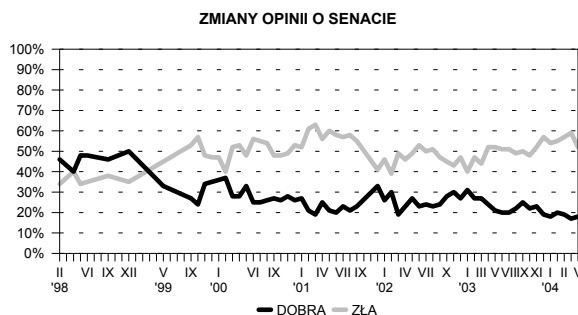
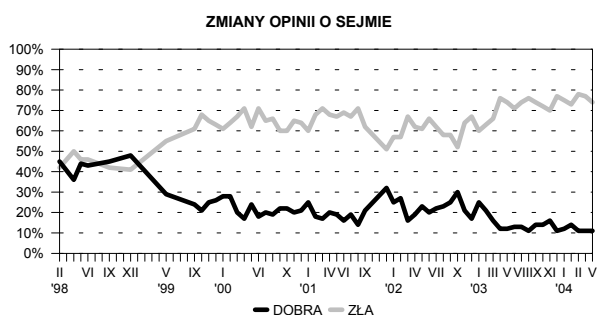
---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (168) przeprowadzono w dniach od 7 do 10 maja 2004 roku na liczącej 1006 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany IV-V	
		III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV		V
		2003						2004									
		w procentach															
Sejm	dobra	16	12	12	13	13	11	14	14	16	11	12	14	11	11	11	0
	zła	66	76	74	71	74	76	74	72	70	77	75	73	78	77	74	-3
Senat	dobra	27	24	21	20	20	22	25	22	23	19	18	20	19	17	18	+1
	zła	44	52	52	51	51	49	50	48	52	57	54	55	57	59	52	-7

Pominięto „trudno powiedzieć”

Spośród cech położenia społecznego Polaków pewien wpływ na opinie o pracy Sejmu i Senatu mają wykształcenie i samoocena warunków materialnych. Im lepiej są wykształceni i - co się z tym wiąże - lepiej oceniają swoją sytuację materialną, tym częściej mają wyrobione zdanie w tej sprawie. Im lepsza sytuacja materialna ankietowanych, tym więcej pozytywnych ocen zarówno Sejmu, jak i Senatu.

Poglądy polityczne respondentów (wyrażane na skali: od lewicowych przez centrowe do prawicowych) nie różnicują ich opinii na temat pracy parlamentu, natomiast odnotowaliśmy wpływ na nie stosunku do powołania Marka Belki na szefa rządu. Osoby zadowolone z tego, że premierem został Marek Belka, nieco lepiej oceniają Sejm niż deklarujące stosunek obojętny czy negatywny. Jednak należy pamiętać, że sondaż był realizowany przed głosowaniem w Sejmie nad wotum zaufania dla jego gabinetu.

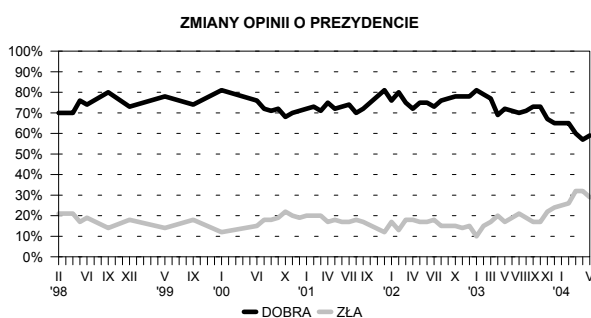
Tabela 2

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że premierem został Marek Belka?	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	18	74	8
Jest mi to obojętne	10	71	19
Nie	8	84	8
Trudno powiedzieć	7	63	30

Urząd prezydencki to od dawna zdecydowanie najlepiej oceniana instytucja polityczna w Polsce. W maju trzy piąte badanych ma o działalności Aleksandra Kwaśniewskiego dobre zdanie, a mniej niż jedna trzecia - złe. Od początku roku oceny prezydenta pogarszały się, jednak w maju tendencja ta się zatrzymała: odnotowaliśmy minimalny wzrost odsetka ocen dobrych i spadek - złych.

Tabela 3

Oceny prezydenta	Wskaźniki respondentów według terminów badań															Zmiany IV-V		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III		IV	V
	2003											2004						
	w procentach																	
Dobra	81	79	77	69	72	71	70	71	73	73	67	65	65	65	60	57	59	+2
Zła	10	15	17	20	17	19	21	19	17	17	22	24	25	26	32	32	29	-3
Pominięto „trudno powiedzieć”																		

Oceny działalności prezydenta uzależnione są od subiektywnie ocenianych warunków materialnych: ludzie żyjący w dobrych warunkach lepiej niż pozostali oceniają pracę tego urzędu.

Poglądy polityczne respondentów mają pewien wpływ na zróżnicowanie ich odpowiedzi w tej sprawie. Osoby o orientacji lewicowej i centrowej lepiej oceniają działalność prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego niż deklarujące poglądy prawicowe.

Badani pozytywnie nastawieni do premiera Marka Belki mają zdecydowanie lepsze zdanie o pracy prezydenta, niż osoby obojętne i niezadowolone z tego, że został on szefem rządu. Jest to oczywiste, jeżeli weźmiemy pod uwagę decydującą rolę, jaką odegrał Aleksander Kwaśniewski w powołaniu nowego premiera i w szukaniu dla niego poparcia.

Tabela 4

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że premierem został Marek Belka?	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	82	15	3
Jest mi to obojętne	58	24	18
Nie	47	46	7
Trudno powiedzieć	47	27	26

Opracował

Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?

(%)

	Zdecydowa- nie dobrze	Raczej dobrze	Raczej źle	Zdecydowa- nie źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	0	11	52	22	15	1006
Płeć						
Mężczyźni	0	12	55	23	9	481
Kobiety	0	9	50	21	20	525
Wiek						
18-24 lat	0	15	58	18	8	153
25-34	0	16	59	11	13	181
35-44	0	8	55	27	11	170
45-54	0	12	50	24	14	206
55-64	1	7	50	29	13	117
65 lat i więcej	0	6	42	24	28	180
Miejsce zamieszkania						
Wieś	0	11	51	19	19	367
Miasto do 20 tys.	0	12	47	25	17	129
20-100 tys.	0	10	60	19	11	199
101-500 tys.	0	10	53	24	14	199
501 tys. i więcej mieszk.	0	10	49	32	9	113
Wykształcenie						
Podstawowe	0	6	51	16	27	282
Zasadnicze zawodowe	0	16	49	23	12	261
Średnie	0	10	54	25	11	351
Wyższe	0	11	58	25	5	112
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	0	12	50	29	9	73
Prac. umysł. niż. szczebla	0	13	59	22	6	75
Pracownicy fiz.- umysł.	0	17	57	17	9	93
Robotnicy wykwalifikowani	0	11	63	15	11	83
Robotnicy niewykwalifik.	0	7	47	34	12	32
Rolnicy	0	13	54	22	11	53
Pracujący na własny rach.	0	9	45	36	10	47
Bierni zawodowo						
Renciści	0	5	53	16	25	107
Emeryci	0	7	44	28	21	210
Uczniowie i studenci	1	16	58	16	8	75
Bezrobotni	0	10	54	19	16	118
Gospodynie domowe i inni	0	13	43	16	28	42
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	0	14	58	21	8	153
spółce właścicieli	0	0	57	15	16	58
prywatnych i państwa	0	12	57	15	16	58
sekt. pryw. poza rolnict.	0	12	53	27	7	197
prywatnym gosp. rolnym	0	12	53	22	13	58
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	0	6	55	22	18	97
300-399	0	6	63	19	11	75
400-599	0	12	53	21	15	179
600-800	0	10	56	22	11	175
Powyżej 800 zł	0	13	53	24	9	192
Ocena własnych war. mater.						
Źłe	0	7	50	24	18	344
Średnie	0	10	54	21	14	436
Dobre	0	17	51	20	12	226
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	1	4	43	25	28	66
Raz w tygodniu	0	12	50	24	14	500
1-2 razy w miesiącu	0	10	60	19	12	159
Kilka razy w roku	0	9	54	20	17	175
W ogóle nie uczestniczy	0	10	57	21	12	104
Poglądy polityczne						
Lewica	1	11	54	25	9	155
Centrum	0	13	55	23	9	306
Prawica	0	13	59	22	6	273
Trudno powiedzieć	0	5	42	19	34	271

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego?**

(%)

	Zdecydowa- nie dobrze	Raczej dobrze	Raczej źle	Zdecydowa- nie źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	12	47	22	7	12	1006
Płeć						
Mężczyźni	11	48	24	7	9	481
Kobiety	12	46	20	6	15	525
Wiek						
18-24 lat	15	52	17	6	10	153
25-34	12	50	19	5	14	181
35-44	13	51	23	3	10	170
45-54	9	44	27	10	10	206
55-64	12	49	24	9	7	117
65 lat i więcej	10	40	21	7	22	180
Miejsce zamieszkania						
Wieś	9	49	22	5	14	367
Miasto do 20 tys.	17	47	15	7	14	129
20-100 tys.	11	47	22	8	11	199
101-500 tys.	13	43	24	9	12	199
501 tys. i więcej mieszk.	12	47	27	5	9	113
Wykształcenie						
Podstawowe	9	41	22	7	21	282
Zasadnicze zawodowe	12	51	22	7	9	261
Średnie	13	50	21	6	10	351
Wyższe	16	46	24	9	6	112
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	13	40	21	13	12	73
Prac. umysł. niż. szczebla	17	57	22	0	4	75
Pracownicy fiz.- umysł.	12	51	24	7	7	93
Robotnicy wykwalifikowani	10	56	17	7	11	83
Robotnicy niewykwalifik.	7	47	22	6	18	32
Rolnicy	2	45	29	8	16	53
Pracujący na własny rach.	16	39	30	7	8	47
Bierni zawodowo						
Renciści	8	45	23	8	15	107
Emeryci	13	43	23	6	16	210
Uczniowie i studenci	16	57	10	6	11	75
Bezrobotni	9	47	26	7	11	118
Gospodynie domowe i inni	13	40	14	9	23	42
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	16	52	17	4	11	153
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	11	48	31	3	7	58
sekt. pryw. poza rolnict.	12	48	23	9	8	197
prywatnym gosp. rolnym	4	44	30	7	14	58
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	8	42	26	8	16	97
300-399	8	41	23	15	13	75
400-599	14	47	25	3	11	179
600-800	11	55	19	5	10	175
Powyżej 800 zł	15	48	21	7	9	192
Ocena własnych war. mater.						
Źłe	8	43	27	8	14	344
Średnie	13	47	22	6	12	436
Dobre	15	54	15	6	10	226
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	8	39	29	10	14	66
Raz w tygodniu	11	45	24	8	13	500
1-2 razy w miesiącu	11	55	20	4	9	159
Kilka razy w roku	16	50	14	5	15	175
W ogóle nie uczestniczy	11	44	24	9	12	104
Poglądy polityczne						
Lewica	19	51	17	8	6	155
Centrum	14	52	21	4	9	306
Prawica	6	46	29	11	8	273
Trudno powiedzieć	10	41	19	5	25	271